

JUNI 2021

KLOOSTERGOEDEREN IN OVERASSELT

DE UNIEKE GESCHIEDENIS VAN DE BEZITTINGEN VAN ST. WALRICK EN GRAEFENTHAL

Kloosters speelden tijdens de middeleeuwen een belangrijke rol in de verbreiding van het katholieke geloof. Naast hun religieuze functie hadden ze ook wereldlijke macht.

Bovendien bouwden veel kloosters grote bezittingen op in de vorm van boerderijen en landerijen. Het waren daarmee ook grootgrondbezitters.

Ruïne St. Walrick-kapel

De komst van kloosterlingen uit St. Valéry-sur-Somme (Noord-Frankrijk) naar Overasselt is uniek te noemen. Nergens anders in Nederland dan in dit dorp kreeg de Benedictijner abdij van St. Walrick (St. Valéry) bezittingen. De Karolingische keizers, die hier de scepter zwaaiden, schonken in de 9e of 10e eeuw het tiendrecht van Overasselt aan de abdij van St. Valéry. Deze belasting werd geïnd door een prior en enkele Franse broeders die zich in Overasselt vestigden. Het oude kerkje in het dorp en de kapelruïne van St. Walrick in het vennengebied stammen uit die tijd.

In de 13e eeuw volgde een tweede kloosterorde, de Cisterciënzerinnen van het klooster Graefenthal in Asperden bij Goch. Deze Duitse zusters lieten hun boerderijen beheren door een Cisterciënzer monnik die van tijd tot tijd naar Overasselt kwam.

De komst van de reformatie betekende het einde van de kloosterbezittingen.

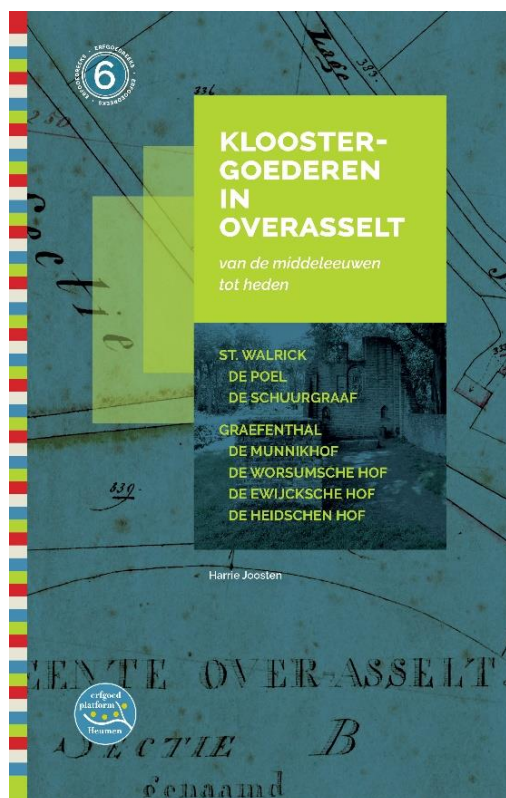
In de 17^e eeuw komen het tiendrecht, de boerderijen en landerijen in handen van de protestantse adel. Het Overasseltse echtpaar Johan van der Moelen en Mechteld van Randwijck neemt een belangrijke plaats in. Het protestantse grootgrondbezit eindigt rond 1850 met de openbare verkoop van boerderijen en landerijen door de families Munter (1852) en Van Brakell (1853).

Met name komen de boerderijen De Poel en De Schuurgraaf (van St. Walrick) en De Munnikhof, Worsumsche Hof, Heidschen Hof en Ewijsche Hof (van Graefenthal) aan de orde.

Boerderij De Munnikhof

Het Erfgoedplatform Gemeente Heumen heeft een boek over deze interessante geschiedenis uitgegeven.

Harrie Joosten
Kloostergoederen in Overasselt. Van de middeleeuwen tot heden.
Erfgoedreeks 6, Erfgoedplatform Gemeente Heumen, 82 p., 2021, € 17,50

Te koop bij Lucy van Langen, Drogisterij en Kado, in Overasselt en de ReadShop in Malden.

Of te bestellen via de website:
www.erfgoedheumen.nl/erfgoedreeks.php

Deze uitgave is mogelijk gemaakt met financiële steun van het Fonds SFS, Prins Bernard Cultuurfonds Gelderland en Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven.

Info: Harrie Joosten
06-22403707